

ภัยร้ายจากสัตว์แสนรัก

ความน่ารักและความฉลาดของสัตว์เลี้ยงแสนรู้อย่างสุนัข มักทำให้หลายคนไม่ทันระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้น...

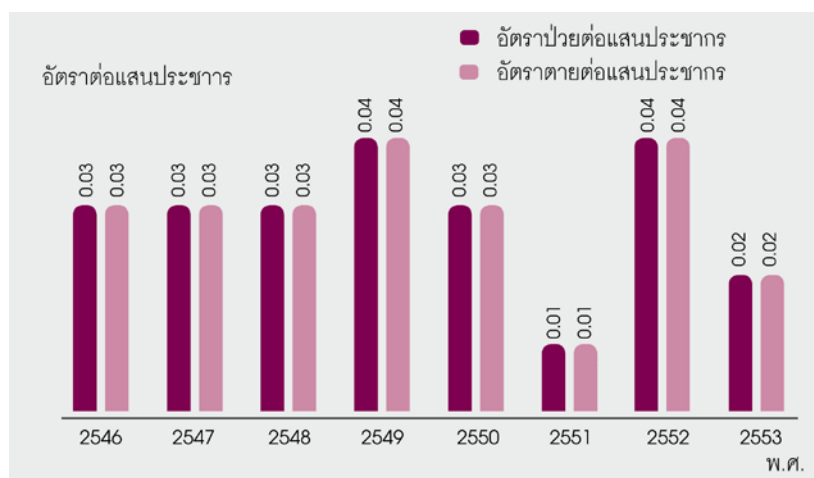
โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อร้ายแรงซึ่งปัจจุบันยังไม่มีทางรักษาหาย และมีโอกาสเสี่ยงต่อการเสียชีวิตสูงมาก จากสถิติทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าประมาณ 55,000 รายต่อปี สำหรับประเทศไทย ในปี 2553 มีจำนวนผู้เสียชีวิตจำนวน 14 ราย และในแต่ละปีรัฐบาลต้องใช้งบประมาณในการป้องกันโรคในคนและสัตว์กว่า 1,000 ล้านบาท

พิษสุนัขบ้า โรคเสี่ยงตายอันดับหนึ่ง

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่เกิดจากถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอย่างสุนัข แมว หรือหนู กัดหรือข่วน และเกิดการติดเชื้อไวรัส ผู้ป่วยมักคงสภาพอยู่ได้ไม่เกิน 1 สัปดาห์ และเสียชีวิตเนื่องจากกล้ามเนื้อและระบบทางเดินหายใจเป็นอัมพาต ในปี 2552 สำนักโรคบาดวิทยา กรมควบคุมโรค จึงประกาศให้โรคนี้เป็นโรคที่ทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสเสียชีวิตเป็นอันดับ 1

จากข้อมูลอัตราการป่วยและเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี 2546-2553 พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้มีสัดส่วนไม่มาก แต่ทว่า ถือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง เนื่องจากเมื่อผู้ป่วยแสดงอาการของโรคแล้วเสียชีวิตทุกราย (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 อัตราการป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี 2546-2553

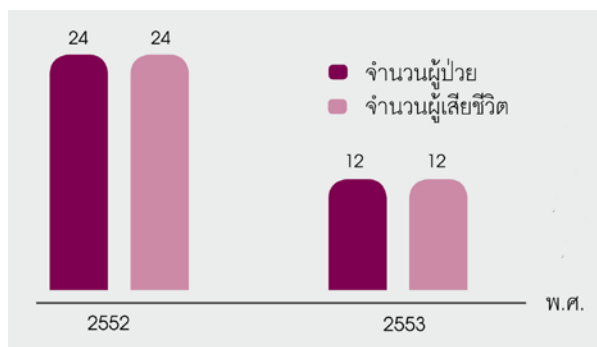
ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรค (รายงาน 506) สำนักโรคบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

อ้างอิงใน <http://www.boe.moph.go.th/boedb/surdata/disease.php?dcontent=old&ds=42>

แนวโน้มคนป่วยลดลง

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนผู้ป่วยที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าในปี 2552-2553 พบข้อมูลที่น่ายินดีว่า มีจำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตลดลงเกือบเท่าตัว โดย ปี 2552 มีจำนวน 24 ราย ลดเหลือ 12 ราย ในปี 2553 (ดังภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตระหว่างปี 2552-2553

ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรค (รายงาน 506) สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

อ้างอิง <http://www.boe.moph.go.th/boedb/surdata/disease.php?dcontent=old&ds=42>

หากพิจารณาสัดส่วนผู้ป่วยในแต่ละภาค พบว่า ภาคที่มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิต มากที่สุดคือ ภาคกลาง มีจำนวน 11 ราย รองลงมาคือ ภาคเหนือ จำนวน 1 ราย ส่วนจังหวัดที่มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตมากที่สุดคือ กรุงเทพฯ มีจำนวน 6 ราย รองลงมาคือ สระบุรี สมุทรปราการ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ชลบุรี และตาก จังหวัดละ 1 ราย

องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากโลกภายในปี 2563

ในช่วงหน้าร้อน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้สัตว์เลี้ยงติดเชื้โรคดังกล่าว ทางกรมปศุสัตว์ออกมาตรการให้ประชาชนนำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม-30 เมษายน 2554

แม้ที่ผ่านมา การเสียชีวิตด้วยโรคนี้ในประเทศไทยมีสัดส่วนไม่มากนัก แต่นับเป็นโรคอันตรายที่ป้องกันได้ อย่างน้อยที่สุดการดูแลสัตว์เลี้ยงภายในบ้านมิให้ป่วยจนกลายเป็นพาหะนำโรค ก็ช่วยลดโอกาสเสี่ยงตายของพลโลกไปได้ไม่มากนัก

ชะล่าใจ ต้นเหตุให้ป่วยตาย

จากการศึกษาประวัติการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า พบว่า สาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การละเลยไม่ป้องกันและรักษา มีดังนี้

1. ผู้ป่วย/ตายไม่ตระหนักถึงความรุนแรงของโรคพิษสุนัขบ้า จึงละเลยไม่ใส่ใจต่อการฉีดวัคซีนป้องกันโรค
2. เข้าใจว่าลูกสุนัขหรือลูกสัตว์ไม่สามารถเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนไม่ให้ความสนใจถ้าลูกสุนัขแสดงอาการผิดปกติ
3. ผู้ปกครองไม่พาผู้สัมผัสเชื้อไปรับวัคซีนป้องกันโรคอย่างถูกต้อง
4. เข้าใจว่าสุนัขที่เลี้ยงเองไม่สามารถเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนไม่สนใจเมื่อสุนัขแสดงอาการผิดปกติ
5. ผู้ป่วย/ตายกลัวเสียค่ารักษาพยาบาล จึงไม่ไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

ที่มา : สิริกร เก้าภูไท สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ